

Diplom vår 2017

Prosess

Ida Lise Letnes

Forord

Dette heftet er på ingen måte en fullstendig dokumentasjon av reisen denne masteroppgaven har vært. Heftet vil vise noen av de forskjellige referansene jeg har brukt som inspirasjon til planløsninger, og noen av de ulike forslagene jeg har arbeidet med gjennom dette halve året. Det å bruke referanser som case-studier inn i sin egen oppgave opplever jeg selv som en effektiv måte for både å teste størrelser på tomta, men også for å få nye ideer til mulige løsninger.

Planskissene i dette heftet skal illustrere noen viktige tema jeg har diskutert gjennom arbeidet. De viser ikke et ferdig tegnet alternativ, men heller eksempler på forslag og ideer jeg har studert.

Slik som masteroppgaven ble er den ikke en videreutvikling av en enkelt av disse referansene, men inneholder ingredienser fra flere av dem. De fire forskjellige referansene tematiserer forskjellige elementer ved boligbygging, og jeg mener de alle er relevante å studere i prosjekteringen av nye boliger.

Referanser

En studie av planer

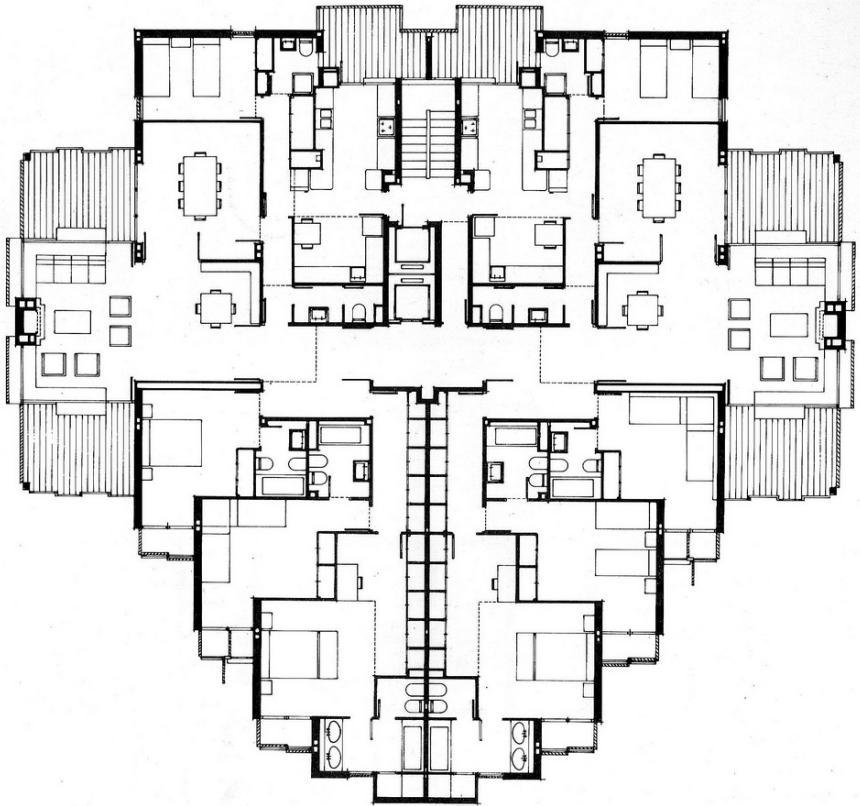
Grup d'habitatges

Barcelona 1967

Josè Antonio Coderch

De geometriske planene til Coderch kan man lett bli inspirert av. Dype planer og interessant organisering av rom er et tema som går igjen. Det kunne vært mange andre av hans prosjekter jeg hadde vist, men de har alle en del til felles. Måten han utformer fasaden sammen med planløsningen gjør at hvert av rommene vil oppleves annerledes. Bygningen fremstår komplekse både i plan og fasade, og det oppstår mange forskjellige fine romlige situasjoner.

I løpet av masteroppgaven fikk jeg besøkt et av Coderch sine prosjekter i Madrid (Girasol), og opplevelsen av bygningen i gatesituasjonen er sterk. Bygningen hører til i den urbane situasjonen, men bidrar også med kompleksitet, relieff, vakre materialer og farger.

Housing for Elderly People

Hampstead, 2017

Sergison Bates

Boligprosjektet fra Sergison Bates var veldig interessant for meg av mange grunner. Ikke bare er planene utrolig spennende og intrikate, men programmet var også relevant. Boligprosjektet er for eldre som ønsker å bo sammen med andre, på en verdig måte. Dette bofellesskapet inneholder en miks av private rom og fellesrom i en dyp plan. Mange av rommene vil bare få lys indirekte via andre rom. Man entrer boenhetene fra en trappekjerne i midten, også beveger man seg, enten i den private enheten eller fellesarealene, mot fasaden gjennom en serie romsekvenser. I tillegg gjør mangelen på ordinære rom prosjektet spennende, og man blir nysgjerring på hvordan det oppleves å være inne i bygningen.

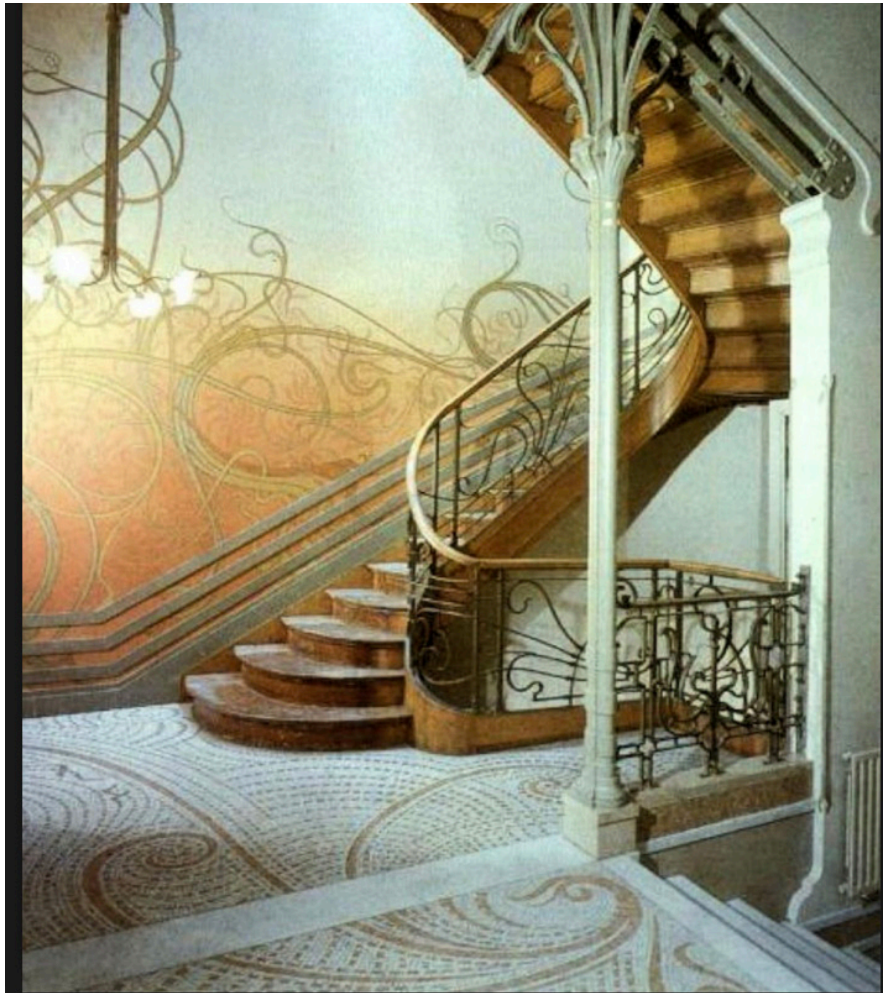

Apartment Building Hammerstrasse

Basel, 1978-1981

Diener & Diener Architekten

Når man jobber med boligplaner er alltid Diener & Diener relevante å studere. Flere av prosjektene kan fremstå som ganske normale, vanlige - men innehar ofte litt radikale ideer. Som dette prosjektet hvor det største rommet i planen er en hall i midten, som ikke har et gitt program, men som fungerer som et sentralt rom i planen. Rommet har ikke kontakt med fasaden, men får lys via andre rom. Også i mitt prosjekt har det vært et tema hvordan man kan utnytte areal som ligger midt i planen, som ikke nødvendigvis har de beste lysforholdene. I prosjektet fra Diener & Diener er det akkurat denne hallen som virker som det aller mest interessante rommet, og det er lett å se for seg at bruken av det vil være fleksibel og kan variere.

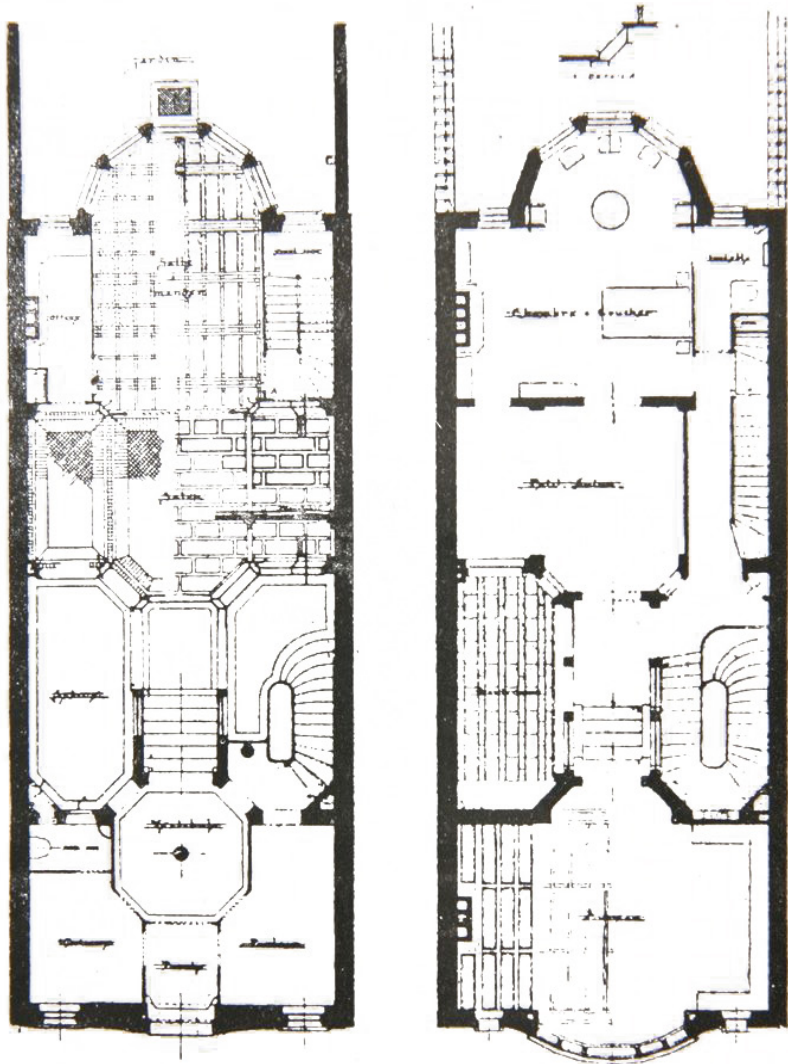

Hotel Tassel

Brussel, 1893-1895

Victor Horta

Det er veldig verdifullt å studere både moderne og eldre prosjekter. Hotel Tassel er relevant som referanse for dette prosjektet av flere grunner, men først og fremst på grunn av proposisjonene mellom fasader og brannvegger. Tomta er dyp og smal, og har lite tilgang til dagslys. I tillegg er interiøret spennende på grunn av sin bruk av farger og omtenksomme detaljer. Høye vertikale rom øker den romlige opplevelsen av å være inne i bygget - til tross for at tomten kan være mørk og smal.

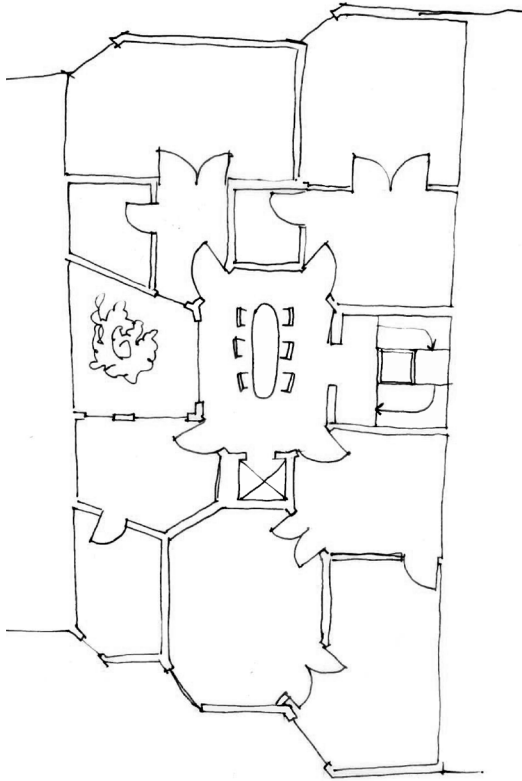

RES-DE-CHAUSSEE

1er ETAGE

HOTEL DE M. TASSEL, RUE DE TURIN A BRUXELLES
PLANS (V. HORTA, ARCH.)

Prosess

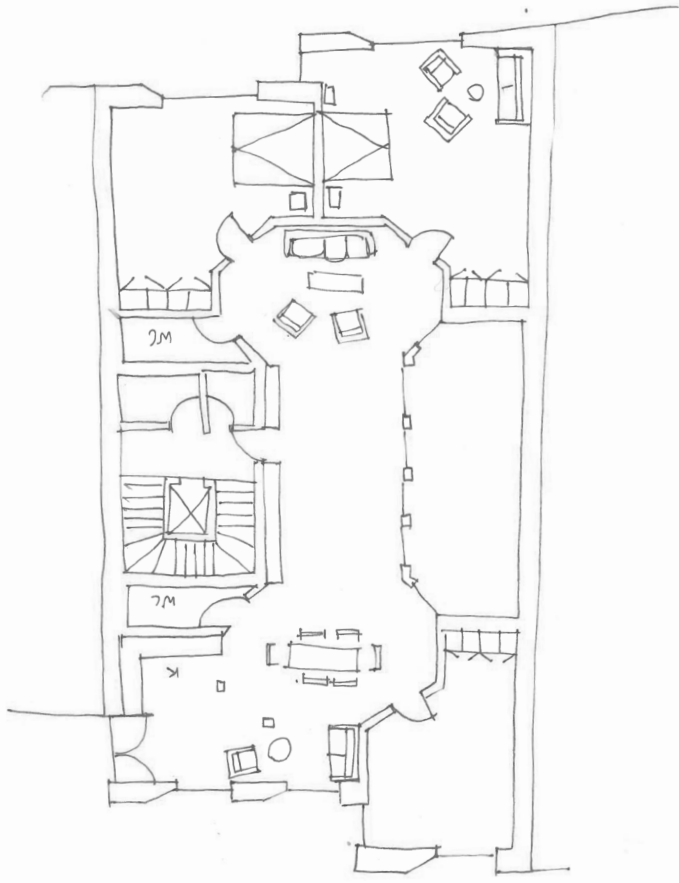
Noen mulige løsninger

”Living from the centre”

Flere av planene jeg har tegnet er inspirert av essayet skrevet av Steven Bates i boka ”Papers 3” med tittelen *Living from the centre*. Ideen om at det som i utgangspunktet kan være det vanskeligste arealet å utnytte på tomta kan bli det fineste og mest interessante har vært en driver gjennom hele prosessen.

Å bruke atrium som en dagslyskilde er ikke en helt troverdig strategi her i nord, men jeg tror likevel at det kan være med å skape større romlige opplevelser, gi difust lys til leilighetene og gi mulighet for visuell kontakt med himmelen.

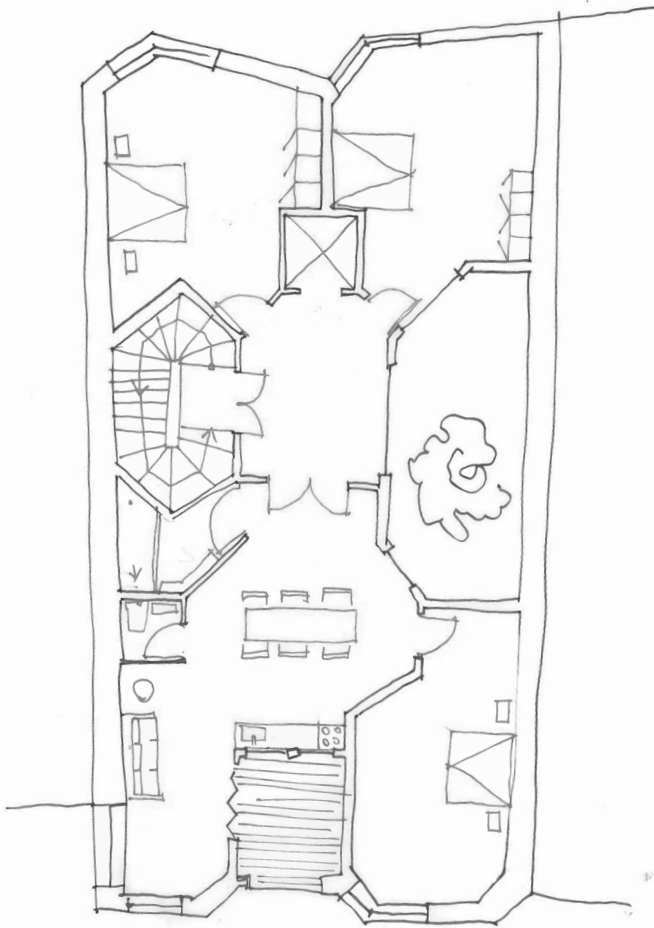
I denne arbeidsprosessen har jeg tenkt at målet ikke nødvendigvis alltid må være rom gjennomlyste av naturlig lys (selv om det selvfølgelig er et bra mål), men at i dette prosjektet gir det mening å lage forskjellige rom med forskjellige lyssituasjoner. Kanskje kan man finne en passende bruk også for de rommene som får lys via andre rom gjennom åpne dører?

Skulpturelle fasader

Mange nye boligprosjekter jobber i veldig liten grad med fasadeutforming i plan. Bruken av mer skulpturelle fasader kan muliggjøre flere lysinnslipp og utsikt, uten nødvendigvis å få mye innsyn. Ved å ha en helt flat fasade får beboerne utsyn og sol i bare en retning. Ved å arbeide med en mer tredimensjonal fasade får også beboerne tilgang til utsyn langs nabofasadene, og kan på den oppleve å være en del av den store gatesituasjonen - med utsyn mot Baklandet.

Denne planen, i tillegg til å leke med geometri på utformelsen av rommene, knytter kontakt mellom atriet midt i bygningen og fasaden mot sør. På denne måten får oppholdsrommene rikelig med dagslys.

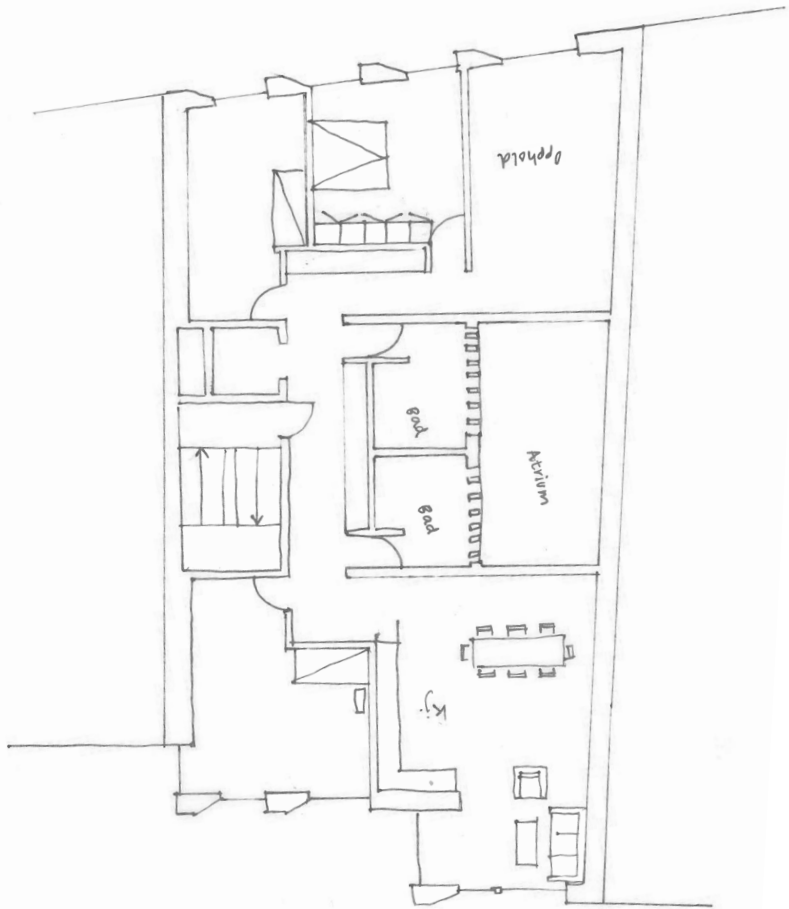

Kjernen

I mange av forslagene, også denne, har planløsningene en kjerne i midten av bygningen. Her finner du trapp, heis, toaletter og vertikale føringer. Dette har fulgt med helt til det aller siste planutkast som ble den ferdige planløsningen. Alle vertikale føringer går ned i denne kjernen - og den står sammen med atriet i midten av planen. Dette gjør at man får utnyttet de mørkeste arealene i planen på en effektiv måte, og gjør at bygget kan bygges på en rasjonell måte.

I dette forslaget er det toalettene som får lysinnslipp via atriet. Toaletter er i mange boliger helt uten tilgang til naturlig lys. I denne løsningen kan man få dagslys inn på badet, på en veldig skjermet måte.

Scenariet for denne planløsningen er generasjon-planen. Her kan tre generasjoner bo sammen: mor og far, barn og bestemor. Det er oppholdsrom på begge fasadene - samtidig som de private soverommene er romslige og får tilstrekkelig med lys.

Naboskapet

Dette planutkastet synes jeg har masse potensiale. Inspirert av Diener & Diener sitt leilighetsbygg i Hammerstrasse er tegnet med en hall som et stort rom i midten. I denne planløsningen tegnet jeg to boligplaner med et slikt stort oppholdsrom mot atriet. I denne løsningen ligger det en ide om at man som naboer kan dele en visuell kontakt, som gjør at man sammen kan få bedre lysforhold i leiligheten og en opplevelse av rom som strekker seg utenfor sin egen leilighet. Innsyn er selvfølgelig også et tema - og denne løsningen ville krevd en del arbeid for å skape en tilstrekkelig privat situasjon.

Planen har også flere spennende potensialer. Langs midtaksen i planen ligger store dører - noe som gir mulighet for at man kan åpne opp, og får et perspektiv som går gjennom hele bygningen. I tillegg er det et effektivt gangareal i planen, som skaper en overgang fra oppholdsrom til de mer private rommene i planen. I likhet med den ferdige løsningen i diplomten ligger de private rommene ut mot fasaden - og fellesrom ligger rundt atriet.

